

Eesti Advokatuuri äriõiguse komisjoni ettepanekud

ühinguõiguse kodifitseerimise ettevalmistamisega seoses

20. juuni 2014. a

Käesolevad ettepanekud on esitatud vastusena Justiitsministeeriumi 02. juuni 2014. a kirjale nr. 7-7/14-4763 „Ühinguõiguse kodifitseerimise ettevalmistamine“.

Eesti Advokatuuri äriõiguse komisjon (edaspidi „**Komisjon**“) peab Eesti ühinguõiguse süsteemset revisjoni vajalikuks ning on huvitatud selles tegevuses osalemisest kogu protsessi vältel. Et Komisjoni ja selle liikmete igapäevatöö fookuses on äriühingud ning nende Eestis levinuimate vormidena osaühingud ja aktsiaseltsid, keskenduvad Komisjoni ideed ja ettepanekud eeskätt selliste äriühingutega seonduvale, kuid kindlasti tuleks vaadata paralleelselt üle ka kõik ülejäänud äri- ja mittetulunduslike ühingute liigid, et ühtlustada juhuslikud erinevused ning kaasajastada ka nende reeglistikud.

Komisjon ei pea vajalikuks äriühinguõiguse sellist reformi, mis muudaks oluliselt seniseid valikuid, vaid pigem tuleks ühinguõigust kaasajastada, viia kooskõlla kujunenud kohtupraktikaga, lihtsustada, vähendada bürokraatiat, luua enam võimalusi elektroonsete võimaluste kasutamiseks jms. Komisjoni senises töös on välja joonistunud järgnevad peamised teemadringid, millega seoses näevad Komisjoni liikmed praegu probleeme ning vajadust kehtivat regulatsiooni muuta :

- Äriregister ja ettevõtjaportaali;
- Ühinguõiguslike toimingute formaalsusnõuded;
- Osa- ja aktsiakapital, selle moodustamine ja sissemaksimine; osad ja aktsiad; aruandlus ja selle kontroll / auditeerimine;
- Vähemusosanike ja –aktsionäride õigused;
- Juhtorganite liikmete kohustused ja vastutus;
- Üldkoosolekute läbiviimise kord;
- Likvideerimine (nii vabatahtlik kui ka sunniviisiline);
- Välismaa äriühingu filiaal.

Leiame, et kõik need teemavaldkonnad väärivad ühinguõiguse revisjoni käigus läbi analüüsimist ja regulatiivset korrigeerimist. Käesolevas dokumendis oleme lisaks lähemalt kirjeldanud selliseid probleeme ja ettepanekuid, mille osas on Komisjoni liikmetel hetkeseseisuga juba ka ühisem ja selgepiirilisem nägemus. Arvestades ühinguõiguse revisjoni praegust varajast faasi, ei ole Komisjon käesolevaga esitanud konkreetseid muudatusettepanekuid, kuid on kindlasti huvitatud selliste ettepanekute tegemisest ühinguõiguse revisjoni protsessi jätkudes.

Lisaks käesolevas dokumendis väljatoodule peab Komisjon jätkuvalt oluliseks ka Eesti Väärtpaberite Kesksregistris registreerimata osaühingute osanike nimekirjadega seonduva teemadringi lahendamist, mille (ja millega külgnevate teemade) osas on Komisjon esitanud oma seisukohad Justiitsministeeriumile 11. veebruaril 2014. a ega ole hakanud neid seetõttu käesolevas dokumendis kordama.

1. Äriseadustiku normitehnika

1995. aasta algul vastu võetud äriseadustikku on korduvalt ja korduvalt muudetud ning täiendatud ning samuti on õiguspraktikat kujundanud oluliselt kohtupraktika. Selle tulemusel on kujunenud olukord, kus

üht ja sama teemavaldkonda on reguleeritud mitmetes äriseadustiku eraldiasetsevates sätetes, ning saamaks kindlust, et kõike tehakse nõuetekohaselt, tuleb ka väikeste ja tavapäraste ühinguõiguslike toimingute läbiviimisel igaks juhuks suur osa äriseadustikust läbi töötada. Samas sisaldab äriseadustik endiselt lünki ja ebaselgusi. Ettevõtjatel on keeruline ilma juristi abita viia korrektselt läbi ka sedavõrd elementaarseid toiminguid nagu üldkoosoleku kokkukutsumine, äriühingu nõukogu või juhatuse liikme väljavahetamine, põhikirja muutmine, osa- või aktsiakapitali suurendamine.

Selle puuduse kõrvaldamine peaks kindlasti olema üks ühinguõiguse revisjoni eesmärgi.

Revisjoni käigus tuleks läbi töötada ka senine Riigikohtu praktika ühinguõiguslikes küsimustes, millest ilmnevad muuhulgas ebaselgused praeguses regulatsioonis. Seaduse tasandil tuleb selgelt reguleerida lahendused, mille osas on seni tulnud tugineda Riigikohtu poolt antud tõlgendustele. Või kui otsustatakse senisest Riigikohtu praktikast teistsuguse lahenduse kasuks, siis peab uuest seadusest ka üheselt nähtuma, et varasem pretsedent ei kuulu enam rakendamisele.

2. Äriregistri pidamine

Maakohtute registriosakonnad äriregistri pidajatena täidavad ühinguõiguslikes küsimustes sisuliselt reguleerija rolli, kuivõrd mitmed ühinguõiguslikud muudatused jõustuvad või omandavad kolmandate isikute suhtes õigusliku tähenduse alates sellekohase kande tegemisest äriregistris. Lisaks äriseadustiku praegustele normitehnilistele puudustele tuleneb palju probleeme ühinguõiguse valdkonnas ka äriregistri pidaja ülesehitusest ja töökorraldusest. Olukorras, kus äriseadustik on kohati ebaselge, ei ole palju abi ka registriosakonnaga konsulteerimisest – isegi kui mõnelt ametnikult on võimalik tekkinud küsimusele vastus saada, satub kandeavaldus selle esitamisel suure tõenäosusega ikkagi kellegi teise menetlusse, kelle nägemus õigest lahendusest antud olukorras võib olla teistsugune. Puuduste kõrvaldamise määrase saamisel eelistab ettevõtja enamasti menetleja lisanõudmised täita isegi kui ta nendega ei nõustu, või püüda oma seisukohtade õigsuses veenda konkreetset menetlejat – selle asemel et alustada aeganõudvat ja kulukat kohtuvaidlust. Selliselt jääb aga suuresti tekkimata avalikult kättesaadav ja arusaamasid ühtlustav kohtupraktika äriregistri seonduvates küsimustes.

Ettevõtjate silmis on äriregistri jaoks dokumentide vormistamine eeskätt tüütu formaalsus ning aja- ja rahakulu. Kui soovitakse Eestit muuta ettevõtjasõbralikumaks, siis tuleks kogu asjaajamine äriregistri pidajaga muuta võimalikult sujuvaks ja efektiivseks.

Leiame, et ühinguõiguse revisjoni käigus tuleks kindlasti võtta eesmärgiks ka äriregistri pidaja töö ümberkorraldamine selliselt, et ettevõtjail oleks võimalik enne ühinguõigusliku toimingute tegemist sobiliku lahenduskäigu osas äriregistri pidajaga konsulteerida ning saada äriregistri pidajalt juhiseid, mis vastavas asjas oleksid äriregistri pidajale ka lõplikud ja siduvad.

3. Äriregistri töökeel

Kui Eestit soovitakse muuta atraktiivseks välisinvestoritele, siis tasub tõsiselt kaaluda äriregistrile esitatavate dokumentide senise absoluutse eestikeelsuse nõude leevendamist. On paratamatu, et potentsiaalsete välisinvestorite seas on eesti keele oskajaid väga vähe, mis toob Eestisse investeerimisel kaasa arvestatavad tõlkekulud ning tõlkimisega kaasnevad ajalised viivitused. Komisjoni liikmete praktikas on esinenud isegi juhtum, kus registripidaja nõudis kinnitatud tõlget ka Eesti pangakontori eestikeelsest kinnituskirjast osakapitali sissemaksimise kohta üksnes põhjusel, et seal leidis neli

inglisekeelset sõna „*payment into share capital*“ (sest välisriigi investor oli sedasi kirjutanud rahaülekande selgituses). Tihti on välismaalased liigse bürokraatia vältimiseks olnud sunnitud allkirjastama eestikeelseid dokumente, mida nad ei mõista, ning see suurendab ka kuritarvituste ohtu. Välisinvestorid tunnevad end loomulikult mugavamalt keskkonnas, kus nad saavad tegutseda neile tuttavas ja arusaadavas keeles.

Seetõttu oleks ühinguõiguse revisjon ka hea võimalus läbi mõelda, millises ulatuses on äriregistri absoluutse eestikeelsuse nõue ikkagi vältimatu, ning millises ulatuses võiks edaspidi siiski aktsepteerida dokumentide esitamist ka võõrkeeles (sh koos eestikeelse paralleeltekstiga või ilma selleta).

4. Võimalus taotleda äriregistri kande hilisemat jõustumist

Paljude Komisjoni liikmete praktikast nähtub väga suur vajadus võimaluse järele taotleda äriregistrisse tehtavale kandlele hilisemat jõustumist konkreetsel kuupäeval – s.o mis on hilisem kui 1 või 5 tööpäeva pärast avalduse esitamist (pidades silmas praegu ÄS § 53 lõigetes 1 ja 4 sätestatud menetlustähtaegu) ja saab olla ka puhkepäev (sh nt 1. jaanuar).

Mitmed korporatiivsed muudatused (tuues vaid mõnede näidetena ärinime muutmise, ühinemise ja jagunemise) jõustuvad vastava kande tegemisel äriregistrisse, mille osas ei ole ettevõtjal praegu võimalik täie kindlusega ette prognoosida, millisel kuupäeval see kande tehakse. Ettevõtjate jaoks on aga plaanitava muudatuse kuupäeva täpne etteteadmise väga oluline oma äriühingu töö planeerimiseks ja juhtimiseks – nt klientide teavitamine, äriühingu rekvisiitide esitamine arvetel, muudatused infotehnoloogilistes süsteemides, jne. Kõigeks selleks on ettevõtjal vaja kindlalt ette teada, millisest kuupäevast alates muudatused jõustuvad. Samuti on aruandlust silmas pidades väga sageli vajalik, et ühinemine või jagunemine jõustuks konkreetse kuu või aasta esimesel päeval – eesmärk, mille saavutamist ei ole praegu võimalik õiguslikult tagada (eriti on see võimatu 1. jaanuari osas, samuti muudel kuupäevadel, mis juhtuvad langema puhkepäevale). Aeg-ajalt annab tulemust (kui soovitatav kande kuupäev on tööpäev) registriosakonna spetsiaalne palumine, et kande tehtaks konkreetsel kuupäeval, kuid selliste eriteenete palumisse ei suhtuta registriosakondades hästi, erisoovi võidakse arvesse võtta või ka mitte arvesse võtta, ning tegemist ei ole tõsiseltvõetava ega normaalse võimalusega ettevõtjale vajaliku kindluse saavutamiseks. Tulemusena saab häiritud nii ettevõtjate kui registriosakondade töö.

Lisaks tuleb arvestada, et registriosakond võib teha ka puuduste kõrvaldamise määruse, mis enamasti lükkab kande tegemise võimaliku aja edasi. Praegu puudub seadusest tulenev võimalus esitada oluliste korporatiivsete muudatuste kandeavalduse dokumendid aegsasti enne muudatuse jõustumise soovitud kuupäeva, et ei tekiks ootamatuid probleeme siis, kui aega nende lahendamiseks enam ei ole – dokumentide nõuetekohasuse korral teeks registriosakond kande ära liiga vara, samas kui esitades dokumendid nt 5 tööpäeva enne vajalikku kuupäeva, võidakse eesmärgiks seatud kande tegemise kuupäeval saada hoopiski puuduste kõrvaldamise määrus, milles välja toodud puudust ei pruugi sageli enam olla võimalik soovitud ajaks kõrvaldada. Seejuures ei saa puuduste kõrvaldamise määruse tegemist panna alati ettevõtja süüks („miks siis ei esitatud nõuetekohaseid dokumente?“), vaid ikka ja jälle esineb ka olukordi, kus eksinud on hoopis registriosakond.

Tehtud ettepanek lahendaks selle probleemi. Analoogia korras võiks mõelda näiteks internetipangas maksekorralduse tegemisele, kus on võimalik määrata, et pank täidab sisestatud maksekorralduse hoopis tulevikus mingil konkreetsel kuupäeval.

Komisjon on juba ka tuvastanud mõned täpsemalt paikapanemist vajavad aspektid kande hilisema jõustumise võimaldamiseks, kuid ei hakka käesolevas dokumendis liigsetesse detailidesse minema. Oleme heameelega valmis vastava muudatuse tegemiseks vajaminevaid otsustusi Justiitsministeeriumiga täiendavalt põhjalikult arutama. Avaldame ka lootust, et sedavõrd vajaliku ja kindlapiirilise muudatuse saab jõustada oluliselt varem kui ühinguõiguse revisjoniga lõpule jõutakse.

5. Muud äriregistri ja ettevõtjaportaali seonduvad probleemid

Komisjonil on oma liikmete igapäevase töökogemuse põhjal ka mitmeid muid ettepanekuid, kuidas muuta äriregistri ja ettevõtjaportaali töö senisest ettevõtjasõbralikumaks. Kuid need on pigem konkreetsed üksikküsimused, mille saab usutavasti lahendada suhteliselt kiiresti ega peaks seetõttu ootama, kuni ühinguõiguse revisjoni (usutavasti aeganõudev) protsess on lõpule jõudnud. Seetõttu plaanib Komisjon need konkreetsed ettepanekud esitada Justiitsministeeriumile lähiajal eraldi.

6. Osühingute ja aktsiaseltside regulatsiooni mittevajalike erisuste kõrvaldamine

Osühingud ja aktsiaseltsid on põhimõtteliselt üsnagi sarnased ühinguvormid ning osühingu põhikirjaga on võimalik osühing arvestatavas osas aktsiaseltsi sarnaseks kujundada. Ühinguõiguse revisjon on hea võimalus vaadata üle kõik praegused erinevused osühingute ja aktsiaseltside regulatsioonis ning reguleerida selged ja eesmärgipärased erinevused. Seejuures võiks võtta sihiks, et osühing võikski pigem olla n-ö „väike aktsiaselts“, erisusega, et osühingu minimaalselt nõutav osakapital oleks väiksem ja seadusega ettenähtud juhtimismudel lihtsam (SUP regulatsiooni rakendamisel tuleks kaaluda 1 EUR kapitali kehtestamist kõigile osühingutele ning likviidsuskordajate kehtestamist).

Komisjon saab hetkel välja tuua juba järgneva:

- Osadele kohalduv regulatsioon võiks olla maksimaalselt analoogne aktsiatele kohalduva regulatsiooniga. Paljudele Eesti ettevõtjatele ning veelgi enam välisinvestoritele põhjustab jätkuvalt arusaamatust praegune lahendus, kus igale osanikule kuulub vaid üks osa (millede nimiväärtused võivad erineda), mitte erinev arv sama nimiväärtusega osasid (nagu on aktsiaseltside puhul). Sellest erisusest omakorda tulenevad tõrked (nt. osa jagamise temaatika, osast osa pantimine, nimiväärtuseta osa võimatus, osade liikide ja eelisosade võimatus) on asjatud legalistlikud takistused, millega ei kaitsta mitte mingeid sisulisi õigushüvesid. Komisjoni liikmete praktilistest kogemustest saab tuua ka konkreetseid näiteid, kus Eesti idufirmadesse investoritelt lisakapitali kaasamisel on osutunud tõsiseks probleemiks, et investoritele nende poolt nõutavate eriõiguste tagamine on praegu osanikele kättesaadavate instrumentide (põhikirja ja osanike leping) piires väga komplitseeritud, kuid samas ei ole ka aktsiaseltsi vorm idufirma jaoks sobiv (muuhulgas kõrge aktsiakapitali nõude tõttu).

Mõistlik oleks, et osühingu osadega oleks võimalik toimida samuti nagu aktsiatega. Või siis võiks seadus sätestada alternatiivid, mille kohaselt võib osühingul olla kas teatud arv teatud liiki osasid või nagu praegu, igal osanikul üks osa (erineva nimiväärtusega).

- ÄS § 277 lg 3 lubab anda põhikirjaga aktsiaseltsi juhatusele õiguse teha nõukogu nõusolekul pärast majandusaasta möödumist ja enne majandusaasta aruande kinnitamist aktsionäridele

ettemakseid eeldatava kasumi arvel kuni poole ulatuses summast, mida võib aktsionäride vahel jaotada. Osauhingu puhul aga analoogset võimalust ei ole.

- Läbi tuleks analüüsida, millised on tänase regulatsiooni juures sisulised erinevused aktsiaseltsi ja osauhingu puhul. Hetkeregulatsioonis on tegemist küllaltki sarnaste ühinguvormidega ning selliste minimaalsete erinevuste tõttu ei ole mõistlik eristada ühinguliike, vaid erisuste sätestamise võimaluse saaks anda põhikirjaga.

7. Osauhingu ilma kapitali sisse makseta asutamise võimaluse piiramine kuritarvitustega võitlemiseks

Praegu puudub konkreetne tähtaeg, milliseks ajaks hiljemalt tuleks osakapital sisse maksta (saab määrata põhikirjas või asutajate poolt, aga mingit konkreetset tähtaega kui sellist seaduses ei ole), mistõttu osakapitali sisse makseta asutamise võimalust saavad kasutada ka isikud, kes ühest otsast lasevad selliselt asutatud ühinguid lõpetamisele ja teisest otsast juba asutavad uusi. Selliste kuritarvitustega võitlemiseks oleks kohane piirata osakapitali sisse makseta asutamise võimalust isikutele, kes on hiljuti selliselt asutatud ühinguid lõpetamisele lasknud (kui lõpetamise hetkeks on osakapital sisse maksmata) ja/või näha seaduses ette tähtaeg, milliseks ajaks hiljemalt osakapitali sisse maksete siiski ära teha tuleks.

8. Vähemusaktsionäride ja -osanike õigused ning huvide kaitse

Ühinguõiguse revisjoni käigus tuleks analüüsida, kas ja milliseid efektiivseid õiguskaitsevahendeid võimaldada vähemusaktsionäridele ja –osanikele olukorras, kus enamusosanik või –aktsionär kuritarvitab oma positsiooni (nt. blokeerib ühingu tegevuseks ebavajaliku kasumi väljamaksmist, kuritarvitab juhatuse teabe andmisest keeldumise norme jne.). On tekkinud juba arvestatav kohtupraktika sarnastes teemades, mis tuleks seadusesse inkorporeerida. Arvestades veel, et üldreeglina ei pea Eesti äriühingud jaotamata kasumilt tulumaksu maksuma, on ka suhteliselt nappi hääleteenamust omaval enamusosanikul või -aktsionäril võimalik suunata äriühingu akumulatsioon kasum madala intressiga laenu näol endaga seotud äriühingusse, võtta selliselt oma kontrolli alla kogu tütarühingu vaba raha ning jätta vähemusosanikud või –aktsionärid ebaõiglaselt ilma ühest nende põhilisest huvist aktsionärina – võimalusest saada dividende.

Tuleb langetada põhimõtteline väärtusotsus – kas vähemusosanikele ja –aktsionäridele peab olema kuidagi tagatud õigus dividendidele, või ongi vähemusosaluse omandamine Eesti äriühingus isiku teadlik risk mitte kunagi osaleda ühingu kasumi jaotamises.

Samuti oleme täheldanud kuritarvitusi oma aktsiate/osade müügil. Eestis reguleerib seadus küll oma aktsiate/osade omandamist, kuid mitte nende müümist. Saksamaal on vastavad normid olemas ja seda tuleks teha sarnaselt aktsiate märkimisega. Tihti aga ühingu kontrollivad aktsionärid/osanikud kuritarvitavad oma positsiooni ja suurendavad seeläbi oma osalust.

9. Huvide konflikti ja hääleõiguse piiramine

Ühinguõiguse revisjoni käigus tuleks läbi analüüsida kehtiv regulatsioon, mille eesmärk on piirata osanike/aktsionäride ning ühingute juhtorganite liikmete tegutsemist olukorras, kus nende huvid on konfliktis ühingu huvidega, ning seda regulatsiooni korrigeerida ulatuses, milles senised piirangud on

põhjendamatult ebapiisavad või ebatõhusad. Muuhulgas seondub sellega osanike/aktsionäride ja juhtorganite liikmete hääleõiguse piiramine teatavate küsimuste hääletamises. Ka selle regulatsiooni juures tuleks arvestada kujunenud kohtupraktikaga.

10. Juhatuse ja nõukogu liikmete vastutus

Ühinguõiguse revisjoni käigus tuleks üle vaadata juhatuse ja nõukogu liikmete vastutuse kehtiv regulatsioon ning sellekohane kohtupraktika.

Ühest küljest on mõisteta, et kuritarvituste vastu tuleb kõigiti võidelda. Teisest küljest ongi piiratud vastutusega ühingud olemas muuhulgas selleks, et juletaks riske võtta ja ettevõtlusega tegeleda. Kohati aga näib, et juhtorgani liikmete isikliku vastutuse kaudu (eelkõige juhatuse liikmete osas ja Maksuameti vastutusotsustest tulenevalt) ei ole ettevõtja vastutus sugugi piiratud. See omakorda vähendab isikute valmidust ettevõtluses osaleda.

11. Välismaa äriühingu filiaali regulatsioon

Ühinguõiguse revisjoni käigus tuleks üle vaadata, kuidas reguleerib praegune Eesti õigus välismaa äriühingute filiaale ja nende tegevust ning kuivõrd on see kooskõlas põhimõttega, et filiaal ei ole eraldiseisev juriidiline isik.

Filiaalide regulatsioon omab olulist praktilist tähendust muuhulgas ka põhjusel, et mitmed finantsvaldkonna ettevõtted tegutsevad Eestis filiaalide kaudu.

Komisjon saab hetkel välja tuua mh järgneva, mis vajaks filiaalide regulatsioonis korrigeerimist:

- Filiaalide likvideerimisprotseduuri lihtsustamine, mis toimub praegu aktsiaseltsi sätete kohaselt (sh lõppbilansi ja vara jaotusplaani kohustusliku audiitorkontrolli nõue) – ÄS § 390 lg 4 ja selle esimeses lauses viidatud sätteid. Samas ei ole filiaal eraldiseisev juriidiline isik ning filiaali tegevustest tulenevate kohustuste eest vastutab filiaali registreerinud välismaa äriühing (ÄS § 384 lg 2), mis jääb ka pärast filiaali likvideerimist eelduslikult alles – tõstatades tõsise küsimuse sedavõrd põhjaliku ja aeganõudva likvideerimisprotsessi vajalikkusest filiaali puhul. Tulenevalt arvukatest erinevustest aktsiaseltsi kui iseseisva juriidilise isiku ja filiaali kui välismaa äriühingu Eesti esinduse vahel nõuab praegune viiteliste sätete kaudu kehtestatud likvideerimise protseduur ka arvukalt tõlgendamist ja analoogiate kohaldamist koos sellest tingitud ebaselgustega.
- Filiaali andmete muutmise regulatsioon välisriigi äriühingu korporatiivsete muudatuste korral. Äriseadustikus puudub praegu regulatsioon välismaa äriühingu filiaali rekvisiitide muutmiseks olukorras, kus vastava välismaa äriühingu suhtes toimub korporatiivseid muudatusi. Eriti on see probleemiks (põhjustades ebaselgust ja –kindlust) välismaa äriühingu jagunemise korral, kui filiaal soovitakse jätta senisest erinevate rekvisiitidega äriühingu Eesti esinduseks.

12. Muud võimalused ettevõtluse soodustamiseks

- Kindlasti tuleks analüüsida, kas senised nõuded netovara hoidmise osas on piisavad või tuleks rakendada muid likviidsuskordajaid ühingu majandusliku seisuga tuvastamiseks. Aasta-aastalt kasvab raugemiste proportsioon pankrotimenetlustes, mis rikub Eesti ettevõtluse usaldusväärust. Antud teemaga tuleks süstemaatiliselt tegeleda ja vähendada võimalusi võlausaldajate huvide kuritarvitamiseks. Samuti tuleks kaaluda, kas omanike laenude osakaalu pankrotimenetluses tuleks piirata (järjekohadena, allutatud laenuna suhtarvuna tegeliku investeeingu vajaduse suurusesse vms.), kuna omanikel on oluliselt enam infot ühingu majandusliku seisuga kohta investeerimisotsuseid tehes või oma investeeingut kaitstes, võrreldes ühingu teiste võlausaldajatega. Samas tuleks arvestada, et teatud juhtudel ei ole alustavad ettevõtted võimalised täitma kõrgeid netovaranõudeid ning nendest kõrvalekaldumine võiks olla lubatud juhul, kui võlausaldajad on sellega nõustunud.
- Tuleks kaaluda nn. allutatud laenude lubamist netovara probleemide parandamisel. See ei kahjustaks võlausaldajate huve, aga annaks võimaluse omanikul rakendada meetmeid netovara ebapiisavuse korral, kaotamata samaaegselt võimalust ühingu majandusliku seisundi paranemisel oma laenu tagasi saada.
- Oluliselt tuleks vähendada bürokraatiat ja võimalikult paljud menetlused viia elektroonseks. Samuti on mitmete menetluste läbiviimisel kohtunikuabi kaasamise vajadus üldsegi küsitav.
- Peame oluliseks mitteresidentide äritegevuses osalemise lihtsustamist ning tehingute kiiruse soodustamist. Probleeme esineb oluliselt näiteks välismaalaste puhul väärtpaperikontode avamisel ning tekkinud probleemid vähendavad Eesti ärimaastiku atraktiivsust. Kaaluda tuleks regulatsiooni lihtsustamist või asendamist paremini toimiva regulatsiooniga.

Arvestades ühinguõiguse revisjoni praegust varajast faasi, on Komisjon arutanud väga mitmeid muudatusi ja valukohti. Esitasime siinkohal vaid mõningad üldisemad suunised. Kindlasti on Komisjon huvitatud täiendavate ja täpsemate ettepanekute tegemisest ühinguõiguse revisjoni protsessi jätkudes.

Lugupidamisega,

Heleri Tammiste

Advokaadibüroo LAWIN AS

Komisjoni liige

Karin Madisson

Advokaadibüroo SORAINEN AS

Komisjoni esimees